

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Generalni finančni urad

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

Obračunavanje trošarine za električno energijo po 1. oktobru 2016

3. izdaja, MAREC 2019

KAZALO

1.	Trošarinski zavezanec.....	3
2.	Nastanek obveznosti	3
3.	Obračun trošarine	4
3.1.	Trošarinska osnova.....	4
3.2.	Določitev stopnje odjema	5
3.3.	Preverjanje pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema za preteklo leto	5
3.4.	Sprememba na odjemnem mestu.....	6
3.5.	Poračun trošarine.....	7
3.6.	Dobava električne energije na zaključena območja iste lokacije	8
4.	Vprašanja in odgovori	8

1. Trošarinski zavezanec

Trošarinski zavezanec za električno energijo je (prvi odstavek 90. člena [Zakona o trošarinah - ZTro-1](#) (Uradni listu RS št. 47/16)):

1. dobavitelj električne energije s sedežem v Sloveniji, končnim odjemalcem v Sloveniji;
2. končni odjemalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti, električno energijo za svojo končno rabo pridobi v drugi državi članici oziroma jo uvozi iz tretjih držav ali mu jo dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji;
3. proizvajalec, ki električno energijo proizvede za pokrivanje lastnih potreb ali jo dobavi drugi osebi za njeno končno rabo.

Končni odjemalec električne energije je oseba, ki ima na odjemnem mestu nameščene merilne naprave za ugotavljanje porabe električne energije, skladno z zakonom, ki ureja energetiko, in kupuje električno energijo za lastno končno rabo (tretji odstavek 90. člena ZTro-1).

2. Nastanek obveznosti

Obveznost za obračun trošarine za električno energijo nastane takrat, ko (četrti odstavek 90. člena ZTro-1):

- je električna energija iz električnega prenosnega oziroma distribucijskega omrežja dobavljena s strani dobavitelja končnemu odjemalcu v Sloveniji na odjemno mesto;
- končni odjemalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti, vnese oziroma uvozi električno energijo v Slovenijo oziroma mu jo na odjemno mesto dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji ali
- proizvajalec proizvedeno električno energijo porabi za pokrivanje lastnih potreb ali dobavi drugi osebi za njeno končno rabo.

Šteje se, da je končni odjemalec vnesel oziroma uvozil električno energijo v Slovenijo takrat, ko jo je odvzel iz električnega omrežja (sedmi odstavek 90. člena ZTro-1).

Obveznost za obračun trošarine za proizvajalca ne nastane (drugi odstavek 90. člena ZTro-1):

1. za električno energijo, proizvedeno v mali hidroelektrarni ali iz druge vrste obnovljive energije, ki ni fosilnega ali jedrskega izvora, z močjo do vključno 2 MW, in jo proizvajalec porabi za lastno porabo;
2. za električno energijo, proizvedeno v gospodinjstvu oziroma na napravah, ki se uporabljajo za lastno porabo oziroma za začasno oskrbo z električno energijo v primeru izpada ali motenj običajne oskrbe z električno energijo, pod pogojem, da je trošarina za energent, porabljen v gospodinjstvu oziroma v napravah, ki se uporabljajo za začasno oskrbo z električno energijo, plačana.

Tak proizvajalec se ne priglasí kot trošarinski zavezanec.

Za imetnika naprave za samooskrbo z električno energijo, ki je določen s predpisom, ki ureja samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije, nastane obveznost za obračun trošarine za količino električne energije, določeno v višini razlike med dobavljeno električno energijo s strani dobavitelja in oddano električno energijo iz naprave za samooskrbo z električno energijo, odčitano na istem merilnem mestu. Trošarinski zavezanec za obračun trošarine je dobavitelj električne energije.

Obveznost za obračun trošarine ne nastane oziroma se trošarina lahko vrne za električno energijo, ki se v okviru opravljanja dejavnosti (drugi odstavek 97. člena ZTro-1):

1. porabi za kemijsko redukcijo in elektrolitske ali metalurške procese;
2. v prostorih proizvajalca porabi za proizvodnjo električne energije;
3. porabi za proizvodnjo izdelkov in predstavlja več kakor 50 % stroška izdelka;
4. porabi za proizvodnjo nekovinskih mineralnih izdelkov.

Upravičenci, ki opravljajo navedene dejavnosti, lahko uveljavljajo oprostitev s pridobitvijo dovoljenja za oproščenega uporabnika trošarinskih izdelkov v skladu s 47. členom ZTro-1 ali kot vračilo plačane trošarine pod pogoji in na način določen v 19. členu ZTro-1.

3. Obračun trošarine

Trošarinski zavezanec predloži obračun trošarine za električno energijo, za katero je v davčnem obdobju nastala obveznost za obračun trošarine, na obrazcu »Obračun trošarine za električno energijo in zemeljski plin iz omrežja« (TRO-E3) (šesta točka prvega odstavka 2. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o trošarinah – PZTro (Uradni listu RS št. 62/16) v elektronski obliki prek informacijskega sistema e-TROD. Obračunu se priloži zbirno poročilo o celotnem prometu z električno energijo v davčnem obdobju ter podatke o naknadno ugotovljeni poračunani količini električne energije za pretekla davčna obdobja (tretji odstavek 2. člena PZTro).

Dobavitelj električne energije lahko za tiste odjemalce, ki jim merilne naprave dobave ne odčitavajo v davčnem obdobju, obračunava trošarino na podlagi predvidene mesečne dobave. Za naknadno ugotovljene dejansko dobavljene količine električne energije, ki se nanašajo na pretekla davčna obdobja, dobavitelj električne energije opravi poračun trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec, v katerem ugotovi dejansko dobavljene količine električne energije (deveti odstavek 97. člena ZTro-1).

Trošarinski zavezanec predloži obračun trošarine do 25. dne naslednjega meseca po preteku davčnega obdobja, v katerem je nastala obveznost za obračun trošarine (drugi odstavek 11. člena ZTro-1).

3.1. Trošarinska osnova

Trošarinska osnova za obračun trošarine je količina električne energije v megavatnih urah – MWh. Trošarina se obračuna v skladu s 7. točko tretjega odstavka 92. člena ZTro-1, in sicer glede na stopnjo odjema. Določene so štiri stopnje odjema za katere se trošarina plačuje v višini (v eur):

– I. stopnja od 0 do 20 MWh/leto	3,05,
– II. stopnja od 20 MWh do 160 MWh/leto	3,05,
– III. stopnja od 160 MWh do 10.000 MWh/leto	3,05,
– IV. stopnja nad 10.000 MWh/leto	1,80.

V skladu s 116. členom ZTro-1 so do 1. 10. 2016 dobavitelji obračunavali trošarino v skladu z 8. točko tretjega odstavka 54. člena ZTro, znesek trošarine za IV. stopnjo odjema pa je do tega istega dne znašal 3,05 evra za eno MWh.

3.2. Določitev stopnje odjema

V skladu s šestim odstavkom 92. člena ZTro-1, se določitev stopnje odjema za posamezno odjemno mesto v tekočem koledarskem letu, opravi na podlagi podatka o porabi električne energije na tem odjemnem mestu v preteklem koledarskem letu.

Odjemno mesto se določa v skladu z Energetskim zakonom – EZ-1 (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15).

Podatek o porabi električne energije na odjemnem mestu končnega odjemalca v preteklem koledarskem letu, pomeni za to odjemno mesto, s strani dobavitelja fakturirano količino električne energije v preteklem koledarskem letu.

Pri določitvi stopnje odjema za odjemno mesto končnega odjemalca, ki je za del električne energije oproščeni uporabnik, za del električne energije pa plača trošarino, se stopnjo odjema določi na podlagi podatka o (celotni) porabi električne energije na tem odjemnem mestu v preteklem koledarskem letu.

Za poslovne odjemalce, ki imajo več odjemnih mest, ne glede na to ali na različnih lokacijah ali v okviru iste lokacije, se le-ta za ugotavljanje količin ne seštevajo, temveč se v odjemno skupino uvršča vsako posamezno odjemno mesto posebej.

Če je bila na odjemnem mestu v preteklem koledarskem letu poraba 0 MWH ali proizvajalec električne energije v preteklem koledarskem letu ni proizvedel električne energije ali gre za novo odjemno mesto, ki nima podatka o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu, se poraba na odjemnem mestu ali poraba proizvedene električne energije v tekočem koledarskem letu uvrsti v I. stopnjo odjema. Lahko pa dobavitelj določi stopnjo odjema za novo odjemno mesto na podlagi podatka ocenjene letne količine električne energije iz pogodbe o nakupu in prodaji električne energije, sklenjene s končnim odjemalcem električne energije (če s tako pogodbo razpolaga) (peti odstavek 46. člena PZTro).

3.3. Preverjanje pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema za preteklo leto

Trošarinski zavezanec v mesecu januarju preveri pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema za preteklo koledarsko leto in opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec januar. Podrobnejši način obračunavanja trošarine za električno energijo in določitev letne porabe električne energije je podan v 46. členu novega PZTro.

Za namene pravilne uvrstitve v stopnjo odjema, podatek o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu za posamezno odjemno mesto, dobavitelju zagotovi distributer električne energije (tretji odstavek 46. člena PZTro).

Končni odjemalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti, električno energijo za svojo končno rabo pridobi v drugi državi članici oziroma jo uvozi iz tretjih držav ali mu jo dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji ter proizvajalec, ki električno energijo proizvede za pokrivanje lastnih potreb, pa pridobita podatek o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu iz letne količine električne energije, iz mesečnih obračunov trošarine za električno energijo – za preteklo koledarsko leto (četrti odstavek 46. člena PZTro).

Za proizvajalca, ki električno energijo za svojo končno rabo pridobi v drugi državi članici oziroma jo uvozi iz tretjih držav ali mu jo dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji, oziroma mu je električna energija dobavljena s strani dobavitelja s sedežem v Sloveniji, je letna količina porabe električne energije v koledarskem letu seštevek:

- dobavljene električne energije s strani dobavitelja s sedežem v Sloveniji;
- pridobljene električne energije v drugi državi članici oziroma uvožene iz tretjih držav ali dobavljene s strani dobavitelja, ki nima sedeža v Sloveniji;
- proizvedene električne energije za pokrivanje lastnih potreb.

Proizvajalec na podlagi seštevka podatkov iz prejšnjega stavka, preveri pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema in opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec januar. Obračunu trošarine se priložijo dokazila o dobavljeni električni energiji. Če je proizvajalec v koledarskem letu prejel električno energijo s strani dobavitelja s sedežem v Sloveniji, dobavitelja pisno seznaniti z ugotovljeno stopnjo odjema ter s tem, da je sam dolžan preveriti pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema za preteklo koledarsko leto (šesti odstavek 46. člena PZTro).

Za končnega odjemalca, ki v okviru opravljanja dejavnosti, električno energijo za svojo končno rabo pridobi v drugi državi članici oziroma jo uvozi iz tretjih držav ali mu jo dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji in mu je električna energija dobavljena tudi s strani dobavitelja s sedežem v Sloveniji, je letna količina porabe električne energije v koledarskem letu seštevek:

- dobavljene električne energije s strani dobavitelja s sedežem v Sloveniji in
- pridobljene električne energije v drugi državi članici oziroma uvožene iz tretjih držav ali dobavljene s strani dobavitelja, ki nima sedeža v Sloveniji.

Končni odjemalec na podlagi seštevka podatkov iz prejšnjega stavka, preveri pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema in opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec januar. Obračunu trošarine se priložijo dokazila o dobavljeni električni energiji. Če je končni odjemalec v koledarskem letu prejel električno energijo s strani dobavitelja s sedežem v Sloveniji, dobavitelja pisno seznaniti z ugotovljeno stopnjo odjema ter s tem, da je sam dolžan preveriti pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema za preteklo koledarsko leto (sedmi odstavek 46. člena PZTro).

Za osebo, ki ima na odjemnem mestu nameščene merilne naprave za ugotavljanje porabe električne energije, skladno z zakonom, ki ureja energetiko, in kupuje električno energijo za lastno končno rabo (končni odjemalec iz tretjega odstavka 90. člena ZTro-1), ki ji električno energijo dobavlja več dobaviteljev električne energije s sedežem v Sloveniji, je letna količina porabe električne energije v koledarskem letu seštevek dobavljene električne energije vseh dobaviteljev električne energije s sedežem v Sloveniji. Končni odjemalec je dolžan dobavitelje električne energije pisno obvestiti o skupni letni količini porabe električne energije. Dobavitelji električne energije na podlagi obvestila končnega odjemalca preverijo pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema za preteklo koledarsko leto in opravijo popravek stopnje odjema ter obračunajo razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec januar (osmi odstavek 46. člena PZTro)..

3.4. Sprememba na odjemnem mestu

Šesti odstavek 92. člena ZTro-1 določa, da mora trošarinski zavezanec ob spremembi na odjemnem mestu med koledarskim letom, opraviti preverjanje pravilnosti uvrstitve v stopnjo odjema za posamezno odjemno mesto v tekočem letu in opraviti popravek stopnje odjema ter obračunati razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine, za mesec, v katerem je ugotovljena dejanska stopnja odjema.

V skladu s sedmim odstavkom 46. člena PZTro, se za spremembo na odjemnem mestu šteje sprememba plačnika na odjemnem mestu, menjava dobavitelja na odjemnem mestu, prehod odjemnega mesta na oskrbo distribucijskega operaterja, začasno ali stalno prenehanje dobave

električne energije na odjemnem mestu, odklop odjemnega mesta ali prenehanje proizvodnje električne energije.

Distribucijski operater v primeru spremembe na odjemnem mestu, razen v primeru začasnega ali stalnega prenehanja dobave električne energije na odjemnem mestu in odklopa odjemnega mesta posreduje dobavitelju električne energije informacijo, da gre za spremembo na odjemnem mestu ter ocenjeno letno porabo električne energije za tekoče koledarsko leto, ki je izračunana na osnovi povprečne dnevne porabe obračunane v obdobju od začetka koledarskega leta do datuma spremembe na odjemnem mestu, pomnožene s 365 dni. Na podlagi tako ugotovljene količine električne energije, se odjemno mesto uvrsti v stopnjo odjema, do konca koledarskega leta oziroma do naslednje spremembe na odjemnem mestu.

Pri začasnem ali stalnem prenehanju dobave električne energije na odjemnem mestu ali odklopa odjemnega mesta, pa se po spremembi na tem odjemnem mestu, novega končnega odjemalca (lahko je tudi ista oseba kot pred spremembo) uvrsti ali v I. stopnjo odjema ali v drugo ustrežno stopnjo glede na ocenjene letne količine električne energije iz pogodbe o nakupu in prodaji električne energije, sklenjene s končnim odjemalcem električne energije.

3.5. Poračun trošarine

Poračun trošarine je sestavni del obračuna trošarine za električno energijo za mesec, v katerem se ugotovi dejansko dobavljene količine električne energije ali v katerem je ugotovljena dejanska stopnja odjema.

Trošarinski zavezanec s poračunom trošarine za električno energijo ali poveča ali zniža skupni znesek za plačilo trošarine iz mesečnega obračunskega dela.

Znesek za povečanje oziroma znižanje plačila trošarine se obrazloži v zbirnem poročilu o celotnem prometu z električno energijo, ki je priloga obračuna.

V e-TROD se poračun izvede tako, da se v mesečnem obračunu trošarine izbere sklop poračun trošarine, kamor se vpiše povečanje zneska »Skupaj trošarine v evrih« iz stolpca (4) ali znižanje zneska »Skupaj trošarine v evrih« iz stolpca (4), ki so obrazloženi v zbirnem poročilu.

Če se znesek trošarine za električno energijo spremeni znotraj davčnega obdobja, se trošarina za davčno obdobje v katerem je prišlo do spremembe, obračuna na naslednji način:

- če so odčitki porabe dnevni, se trošarina obračuna po dveh obračunskih obdobjih - ločeno količine za prvo obdobje (od DDMMLL do DDMMLL), ko je veljal prvi znesek trošarine in ločeno količine za drugo obdobje, ko je veljal drugi znesek trošarine;
- če odčitki porabe niso dnevni ali je količina mesečne porabe določena na podlagi predvidene mesečne dobave, se trošarina obračuna proporcionalno glede na število dni, za katere je veljal prvi ali drugi znesek trošarine.

Z uporabo informacijskega sistema e-TROD, se v obračunu za mesec v katerem je prišlo do spremembe zneska trošarine, prikažeta dve obračunski obdobji, v katere se ločeno vpišejo količine za obračun, ko je veljal prvi znesek trošarine in ločeno količine za obračun, ko je veljal drugi znesek trošarine.

Izračun, ki se nanaša na naknadno ugotovljene dejansko dobavljene količine električne energije dobavljene tudi pred 1. oktobrom 2016, za katere se proporcionalno glede na obdobje poračuna obračuna trošarina po poslovni oziroma neposlovni rabi in po stopnjah odjema, se v zbirnem poročilu naknadno ugotovljena dejansko dobavljena količina električne energije:

- če je znesek trošarine za poslovno/neposlovno rabo električne energije in stopnjo odjema enak, lahko prikaže po stopnji odjema ali ločeno po stopnji odjema in po poslovni/neposlovni rabi,
- če je znesek trošarine za poslovno/neposlovno rabo električne energije in stopnjo odjema različen, prikaže ločeno po stopnji odjema in po poslovni/neposlovni rabi.

Primeri poročila v mesečnem (tekočem) obračunu:

- poročila se razlika med že obračunano trošarino na podlagi predvidene mesečne dobave v preteklih davčnih obdobjih in na podlagi odčitka ugotovljeno dejansko dobavljeno količino v tem istem obdobju;
- po preverjanju dejanske stopnje odjema, ko se spremeni stopnja odjema za katero je določen drugačen znesek trošarine, se poročila razlika med že obračunano trošarino in ugotovljeno po dejanski stopnji odjema.

V primerih, ko so bili podatki, na podlagi katerih mora trošarinski zavezanec obračunati trošarino, znani že ob vlaganju prvotnega mesečnega obračuna, pa je prišlo do odstopanja pri izkazovanju davčne obveznosti, trošarinski zavezanci vložijo popravek obračuna po Zakonu o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB, 32/12, 94/12, 111/13, 90/14, 91/15, 63/16, in 69/17).

Primeri popravkov obračuna po ZDavP-2:

- popravek po 53. členu ZDavP-2: v 60. dneh zaradi formalnih pomanjkljivosti oziroma pomot (tiskarska napaka, nepravilni podatki v obračunu...);
- popravek po 54. členu ZDavP-2: v 12 mesecih, v kolikor se ugotovi, da je bila izkazana previsoka obveznost (preveč zaračunana količina, dvakrat zaračunana trošarina...);
- samoprijava po 55. členu ZDavP-2: v 5 letih ob izpolnjevanju še drugih pogojev, popravlja se redni obračun (premalo izkazana trošarina + obresti).

Trošarinski zavezanec ne opravi poročila trošarine, če se na podlagi podatka o porabi električne energije spremeni stopnja odjema, vendar je za stopnje odjema določen enak znesek trošarine (osmi odstavek 46. člena PZTro).

3.6. Dobava električne energije na zaključena območja iste lokacije

Zaključeno območje iste lokacije je zaprti distribucijski sistem v skladu z zakonom, ki ureja energetiko, ali geografsko zaokroženo industrijsko ali poslovno območje ali območje za skupne storitve, ki ne oskrbuje gospodinjstev odjemalcev. Pri dobavi električne energije znotraj zaključenega območja iste lokacije je trošarinski zavezanec dobavitelj oseba, ki električno energijo odvzema iz prenosnega ali distribucijskega omrežja (običajno imetnik oziroma upravljalec območja) in jo dobavi končnim odjemalcem (pravnim osebam, ki opravljajo dejavnost) znotraj zaključenega območja iste lokacije. Trošarinski zavezanec je dolžan osebo, od katere prejema ali kupuje električno energijo, pisno seznaniti s količinami, za katere nastopa sam kot dobavitelj električne energije.

4. Vprašanja in odgovori

Vprašanje 1: Ali se za spremembo na odjemnem mestu šteje primer, ko gre končni odjemalec v stečaj?

Ne, uvedba začetka stečajnega postopka ne pomeni spremembe na odjemnem mestu v skladu s 46. členom PZTro.

Vprašanje 2: Kako se izvede poračun trošarine za električno energijo?

Poračun trošarine je sestavni del obračuna trošarine za električno energijo za mesec, v katerem se ugotovi dejansko dobavljene količine električne energije ali v katerem je ugotovljena dejanska stopnja odjema. Trošarinski zavezanec s poračunom trošarine za električno energijo ali poveča ali zniža skupni znesek za plačilo trošarine iz mesečnega obračunskega dela. V e-TROD se poračun izvede tako, da se v mesečnem obračunu trošarine izbere sklop poračun trošarine, kamor se vpiše povečanje zneska »Skupaj trošarine v evrih« iz stolpca (4) ali znižanje zneska »Skupaj trošarine v evrih« iz stolpca (4), ki so obrazloženi v zbirnem poročilu. Znesek za povečanje oziroma znižanje plačila trošarine se obrazloži v zbirnem poročilu o celotnem prometu z električno energijo, ki je priloga obračuna.

Vprašanje 3: Kako dobavitelj izvede obračun trošarine za naknadno ugotovljene dejansko dobavljene količine električne energije, dobavljene tako pred 1.10.2016 kot tudi po tem datumu?

Obračun, ki se nanaša na naknadno ugotovljene dejansko dobavljene količine električne energije dobavljene pred 1. 10. 2016 in tudi po tem datumu, za katere se mora proporcionalno obračunati trošarina po poslovni oziroma neposlovni rabi in po stopnjah odjema, se izvede kot poračun, ki je sestavni del obračuna trošarine za električno energijo za mesec, v katerem se ugotovi dejansko dobavljene količine električne energije ali v katerem je ugotovljena dejanska stopnja odjema. Trošarinski zavezanec s poračunom trošarine za električno energijo ali poveča ali zniža skupni znesek za plačilo trošarine iz mesečnega obračunskega dela, na način kot je obrazloženo v prejšnjem odgovoru. Znesek za povečanje oziroma znižanje plačila trošarine se obrazloži v zbirnem poročilu o celotnem prometu z električno energijo, ki je priloga obračuna. Izračun, ki se nanaša na naknadno ugotovljene dejansko dobavljene količine električne energije, se v zbirnem poročilu:

- če je znesek trošarine za poslovno/neposlovno rabo električne energije in stopnjo odjema enak, lahko prikaže po stopnji odjema ali ločeno po stopnji odjema in po poslovni/neposlovni rabi,
- če je znesek trošarine za poslovno/neposlovno rabo električne energije in stopnjo odjema različen, prikaže ločeno po stopnji odjema in po poslovni/neposlovni rabi.